

Kunskapsskolan i Sverige AB
yvonne.nylund@kunskapsskolan.se

Tillförordnade rektorn vid Kunskapsgymnasiet Globen i Stockholms kommun
david.enemar@kunskapsskolan.se

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av Kunskapsgymnasiet Globen
i Stockholms kommun

Tillsyn i Kunskapsgymnasiet Globen

Skolinspektionen genomför tillsyn av gymnasieskolorna i Stockholms kommun under år 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga gymnasieskolor i kommunen.

Kunskapsgymnasiet Globen besöktes av Skolinspektionen den 13 och 15 november 2012.

Fakta om skolan

Skolverket beslutade den 28 juli 2004 (dnr 44-2003:1274) och den 31 augusti 2004 (dnr 44-2004: 2246) att gymnasieskolan Mobila – Globen var berättigad till bidrag för tre utbildningar. Utbildningarna hänfördes i bidragshänseende till motsvarande medieprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet.

Den 3 mars 2005 godkände Skolverket (dnr 44-2005:434) Kunskapsskolan i Sverige AB (organisationsnummer 556566-1815) som huvudman för Kunskapsgymnasiet Globen.

I överföringsbeslut den 9 juni 2010 (dnr 37-2010:3275) förklarade Skolinspektionen att Kunskapsgymnasiet Globen från och med läsåret 2011/2012 hade rätt till bidrag för ekonomiprogrammet inriktning ekonomi, naturvetenskapsprogrammet inriktning naturvetenskap och samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation och samhällsvetenskap. I beslut den 17 januari 2011 (dnr 37-2011:100) förklarade Skolinspektionen att skolan hade rätt till bidrag för samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap. I beslut den 30 september 2011 (dnr 32-2011:676) godkände Skolinspektionen att Kunskapsgymnasiet Globen även ger utbildning inom ekonomiprogrammet inriktning juridik samt naturvetenskapsprogrammet inriktning naturvetenskap och samhälle.

Kunskapsgymnasiet Globen ingår i en koncern med totalt åtta gymnasieskolor som alla tillämpar ett gemensamt utbildningskoncept. Enligt informationsmaterial som återfinns på skolans hemsida kännetecknas konceptet bland annat av att eleverna sätter egna mål för sin utbildning, får regelbunden handledning och av att skolan i undervisningen använder sig av en kombination av föreläsningar, seminarier och workshops.

Vid tillsynstillfället omfattar verksamheten undervisning på medieprogrammet naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet i årskurs 3.

I årskurs 1 och 2 omfattar verksamheten undervisning på naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap och naturvetenskap och samhälle, samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna beteendevetenskap, samhällsvetenskap och medier, information och kommunikation och ekonomi-programmet med inriktningarna ekonomi och juridik.

Skolan följer Lgy 11 (åk 1-2) och Lpf 94 (åk 3).

Kunskaps gymnasiet Globen ligger i stadsdelen Enskede – Årsta - Vantör i Stockholms kommun. Flertalet elever som går i skolan kommer från Stockholms kommun och från närliggande kommuner i Stockholms län men det finns även enstaka elever som kommer från andra kommuner. Skolan leds under innevarande termin av en tillförordnad rektor och en biträdande rektor. En ny ordinarie rektor har rekryterats som tillträder i januari 2013. Lärarna är indelade i tre programarbetslag. Varje arbetslag har en arbetslagsledare som tillsammans med rektor och biträdande rektor utgör skolans ledningsgrupp. Vid tillsynstillfället hade Kunskaps gymnasiet Globen cirka 450 elever.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i den fristående gymnasieskolan. Det framkom att utbildningsförvaltningen i Stockholms kommun inbjuder till informationsträffar, erbjuder extern utvärdering, brukarundersökning till elever i årskurs 2 samt har genomfört en ekonomisk riskanalys av företag som driver fristående gymnasieskolor i Stockholms kommun.

Kunskapsresultat

Den nationella statistiken visar att 94 procent av de elever som avslutade utbildningen år 2011 på Kunskaps gymnasiet Globen fick grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Motsvarande siffra för riket som helhet var 87 procent samma år. Den genomsnittliga betygspoängen var 15,5 poäng, vilket är högre än rikets genomsnitt som var 14,1 poäng. Uppdelat på program var den genomsnittliga betygspoängen för medieprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet högre än riket medan motsvarande siffra för naturvetenskapsprogrammet låg i nivå med genomsnittet i riket. Totalt 88 procent av eleverna vid Kunskaps gymnasiet Globen har fullföljt sin utbildning inom fyra år, vilket kan jämföras med motsvarande värde i riket som är 76 procent. Uppdelat på programnivå var dock andelen elever som fullföljde sin utbildning inom 4 år varierande, där medieprogrammets elever hade den lägsta andelen med 76 procent, naturvetenskapsprogrammet 88 procent och samhällsvetenskapsprogrammet 95 procent.

Sammantaget visar statistiken från den senaste femårsperioden att det varit relativt små variationer beträffande kunskapsresultat mellan de olika åren. Ett

undantag är dock gruppen elever med utländsk bakgrund. Andelen elever med grundläggande behörighet och den genomsnittliga betygspoängen har för dessa elever varierat mer och har med något undantag även legat under övriga elevers resultat. När det gäller den genomsnittliga betygspoängen var skillnaden störst läsåret 2008/2009 då elever med utländsk bakgrund hade 1,5 poäng lägre genomsnittlig betygspoäng jämfört med elever med svensk bakgrund. När det gäller den grundläggande behörigheten var det 12 procentenheter läsåret 2010/2011 som skiljde de båda grupperna åt. 95 procent av de svenska eleverna uppnådde då grundläggande behörighet, att jämföra med 83 procent av de utländska eleverna.

Beträffande hur stor andel av eleverna som fick minst godkänt betyg finns det små skillnader mellan olika kurser och program. Den nationella statistiken från 2011 visar att det för kärnämnen varierar mellan 97 och 100 procent. I projektarbetet uppnådde mellan 94 och 97 procent av eleverna lägst betyget Godkänt beroende på program.

Helhetsbedömning

Kunskapsgymnasiet Globen bedriver en verksamhet som i flera avseenden bedöms uppfylla de krav som författningarna ställer. Kunskapsresultaten på skolnivå ligger överlag högre än genomsnittet för riket. Den tillförordnade rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten och en tydlig pedagogisk ledare. Han lägger stor vikt vid att vara närvarande i det dagliga arbetet och att säkerställa en god miljö för elevernas lärande. Skolledning, lärare och övrig personal samverkar i arbetet med att samtliga elever ska ges goda förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionens intryck är att lärarna i undervisningen utgår från elevernas olika förutsättningar och behov. Undervisningen varierar och lärarna samverkar med varandra.

Skolan behöver utveckla rutinerna när det gäller elever i behov av särskilt stöd. I detta ingår att säkerställa att elever i behov av studiehandledning på modersmålet får det, särskilt mot bakgrund av att resultaten för elever med utländsk bakgrund varierar och, i flera fall under de senaste fem åren, ligger under övriga elevers resultat, både vad gäller grundläggande behörighet och genomsnittlig betygspoäng. Skolan behöver även tydliggöra sin dokumentation kring elever i behov av särskilt stöd så att det blir tydligt vilket dokument det är som är åtgärdsprogrammet. I åtgärdsprogrammen behöver det tydligt framgå vad skolans insatser består av och vilka nationella mål eller kunskapskrav som elever riskerar att inte uppnå.

Skolans systematiska kvalitetsarbete är strukturerat och dokumenteras utifrån uppnådda resultat, men även baserat på enkäter gjorda av elever och personal.

Jämförelser mellan resultat på nationella kursprov och satta kursbetyg sammanställs och analyseras. Det finns dock resultat som skolan inte uppmärksammat eller analyserat, exempelvis dem för elever med utländsk bakgrund.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kunskapsgymnasiet Globen att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 4 mars 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Kunskapsgymnasiet Globen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt gymnasieförordningen ska en elev få studiehundledning på modersmålet om eleven behöver det.

Vid intervjuer och samtal med lärare och representanter för elevhälsan framkommer att det finns elever i behov av studiehundledning på modersmålet men enligt lärarna, representanter för elevhälsan och rektorn erbjuds dessa elever inte detta. Mot bakgrund av de varierande resultaten för elever med utländsk bakgrund som redovisas ovan vill Skolinspektionen understryka att studiehundledning på modersmålet är en form av särskilt stöd som skolan är skyldig att ge elever som har behov av det.

Enligt skollagen ska rektorn se till att beslut fattas om åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på skolans dokumentation kring elever i behov av särskilt stöd inklusive ett antal åtgärdsprogram. Skolan upp-
rättar flera olika dokument för elever i behov av särskilt stöd, exempelvis
"F/IG-varning", "Åtgärdsprogram" och "Detaljerad bilaga till åtgärdspro-
gram". De åtgärdsprogram och övrig dokumentation kring elever i behov av
särskilt stöd som Skolinspektionen tagit del av är av varierande kvalitet. Det är
i flera fall otydligt vilka behov eleven har och hur skolan ska arbeta för att till-
godose dessa behov. Flera av åtgärdsprogrammen lägger också ett alltför stort
fokus på i synnerhet elevens, men ibland även på föräldrarnas, åtaganden och
på vad eleven ska göra, istället för att fokusera på vilken förmåga eleven behö-
ver träna på. Det framgår inte heller tydligt av dokumentationen vilket eller
vilka kunskapskrav det är som eleven riskerar att inte uppnå. Det framgår inte
hur utvärdering av skolans åtgärder ska göras. Enligt rektorn fattas inte ett
formellt beslut i de fall åtgärdsprogram inte utarbetas. Skolan och huvudman-
nen presenterar i samband med tillsynsbesöket kompletterande dokumentation
och nya mallar för bland annat åtgärdsprogram, som i högre grad överens-
stämmer med författningarnas krav.

Sammanfattningsvis visar utredningen att studiehandledning på modersmålet
inte ges till elever i behov av det. Det finns också brister i skolans arbete med
åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav
och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen. 9 kap.9 § 2010 års gymnasieförordning / 8 kap. 5 § 1992
års gymnasieförordning

Personalkompetens

Bedömning

Kunskapsgymnasiet Globen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbe-
tet inom området personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de
i huvudsak ska bedriva.

Motivering

Av 1985 års skollag framgår att huvudmän är skyldiga att använda lärare som
har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. En-
ligt lagen om införande av skollagen ska 1985 års skollag tillämpas gällande
lärare som har anställts före den 1 juli 2011 och som enligt den nya skollagen
saknar utbildning för att undervisa i skolan. Enligt skollagen ska de lärare som
anställs efter den 1 juli 2011 ha utbildning för den undervisning de ska bedriva.

I tillsynen framkommer att drygt en handfull av skolans 37 lärare saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Alla utom en av dessa lärare är tillsvidareanställda och anställda före den 1 juli 2011. Flera av dessa har grundskolläraryt utbildning och saknar således ämnesbehörighet att undervisa i gymnasieskolan. Någon lärare saknar pedagogisk högskoleexamen. Enligt rektorn genomgår flera av grundskolelärarna nu en behörighetsgivande utbildning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att en del lärare i skolan vid tillsynstillfället saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 13 § första stycket skollagen, lag om införande av skollagen (2010:801) 33 §, 2 kap. 3 § 1985 års skollag

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Kunskapsgymnasiet Globen måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom området erbjudande av utbildning.

- Se till att alla vårdnadshavare får information samma dag som en elev är ogiltigt frånvarande.

Motivering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande.

Kunskapsgymnasiet Globen använder sig av ett digitalt frånvarorapporterings-system. Mentorerna ringer också hem till vårdnadshavare för att informera om ogiltig frånvaro. Om en omyndig elev är frånvarande från lektionen kan vårdnadshavarna få ett automatiskt sms eller e-postmeddelande via det digitala systemet med information om frånvaron. Detta görs dock bara om vårdnadshavaren angivit ett mobilnummer eller en e-postadress i systemet. Enligt rektorn ska det, om vårdnadshavarna inte angett dessa uppgifter, finnas en överenskommelse mellan elevens personliga handledare och vårdnadshavarna om hur skolan ska meddela vårdnadshavarna eventuell ogiltig frånvaro. Enligt både rektorn, lärare och elever finns det dock vårdnadshavare som inte får information om elevs ogiltiga frånvaro samma dag.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolan inte alltid informerar elevens vårdnadshavare samma dag om att eleven har varit ogiltigt frånvarande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Författning

15 kap. 16 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kunskaps gymnasiet Globen en anmärkning.

Kunskaps gymnasiet Globen ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 4 mars 2013.

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom området omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Eleverna saknar tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

I skollagen anges att det för utbildningen ska finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Elever i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas utbildning.

Kunskaps gymnasiet Globen har under innevarande termin börjat iordningställa ett skolbibliotek i enlighet med författningarnas krav. En lokal för skolbiblioteket har gjorts i ordning. En i personalen har fått i uppdrag att katalogisera befintlig skönlitteratur. Huvudmannen har i skolans budget avsatt medel för skolbiblioteket. Även en inventering av vilka böcker som ska köpas in pågår och en hemsida för skolbiblioteket ska skapas. Skolbiblioteket fyller dock vid tillsynsbesöket inte sitt syfte och enligt elever som Skolinspektionen talar med har de ännu inte använt skolbiblioteket som ett stöd i sitt lärande.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna ännu inte har tillgång till skolbibliotek i enlighet med skollagens krav. Eftersom skolan påbörjat ett ar-

bete för att skapa ett skolbibliotek bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Lotta Hedén
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).